

Kinderen van de koffieboeren

Sociaal project op de koffieplantage Las Nubes, in Nicaragua

Duurzame handel, duurzame projecten maken het verschil.

Dagelijks worden goederen, gaande van aardolie, landbouwproducten tot auto's over de grenzen heen verhandeld.

De omstandigheden waaronder de productie in het Zuiden plaatsvindt, verschillen sterk van deze in het Noorden. Tevens zijn er grote verschillen tussen de verschillende productieregio's in het Zuiden. Een hoog inkomen, sterk uitgebouwde sociale zekerheid en een solide regelgevend kader op vlak van veiligheid, gezondheid en milieu zijn vaak afwezig of nog in volle ontwikkeling. Corruptie komt er eveneens ook nog voor. Verschillende landen hebben nog steeds een dictatuur.

Er wordt steeds meer aandacht besteed aan duurzame projecten, duurzame handel tussen Noord en Zuid.

Ook in koffie, het 2de meest verhandelde product ter wereld, is er aandacht voor duurzame samenwerking tussen zuid en noord. Tussen koffieproducerende landen en koffieconsumerende landen. Een algemene tendens van hongerbestrijding, zorg dragen voor het milieu, sociaal en economische verbeteringen zijn ook in de wereld van de koffie een fundamenteel aandachtspunt geworden.

“De” oplossing bestaat niet. Flexibiliteit en diversiteit zijn sleutelbegrippen in het zoeken naar een betere wereld, een betere koffiewereld. Bedrijven kunnen een wereld van verschil maken. Maar ook de rol van de consument valt niet te onderschatten. De consument moet dit begrip, idee mee ondersteunen om op deze manier een duurzame handel te laten groeien.

We spreken hier over Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Bedrijven die actief zijn in het zuiden dienen een aantal basisvoorwaarden op vlak van economische, sociale en milieuaspecten na te streven. Heel wat Belgische en andere Europese bedrijven zijn vandaag al overtuigd dat ondernemen meer is dan hoge winstcijfers realiseren. Deze overtuiging vertaalt zich in concrete investeringen en engagementen die vaak verder gaan dan wat de wet voorschrijft en die ook steeds vaker plaatsvinden in meer en meer domeinen (bijv. diversiteit, energie –efficiëntie, hernieuwbare energie...). Ze menen ook dat aandacht moet besteed worden aan sociale en milieuaspecten, dus men wil aandacht besteden aan de 3 P's: people, planet and profit. Er moet gezorgd worden voor een garantiesysteem dat de basisvoorwaarden op vlak van economische, sociale en milieuaspecten nastreeft. Bepaalde nationale en internationale erkende non-profit organisaties ondersteunen dit Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en duurzame handel door informatie te verstrekken, toonaangevende documenten op te stellen en dit ook over te brengen naar het grote publiek.

Dit unieke project wat wij nu gaan voorstellen kwam tot stand door mensen die geloven in een betere wereld creëren voor iedereen. Een wereld waar mensen zichzelf kunnen ontwikkelen tot waardevolle individuen die onafhankelijk in de wereld kunnen functioneren. Waar Samenwerking en eerlijke handel een vanzelfsprekendheid is in het dagdagelijkse leven.

Wij gaven dit project de naam “**Kinderen van de koffieboeren**” omdat kinderen het hart van de samenleving zijn en de nieuwe toekomst zijn. Zij zetten voort wat reeds gestart is en creëren nieuwe mogelijkheden.

Het startte allemaal met....

The Hanging gardens of Santa Emilia. De hangende tuinen van Santa Emilia. Een creatie van een milieubewust dorp in Matagalpa, Nicaragua.

“State Street Coffee” (CEO Victor Janovich) en een team van internationale ingenieurs, sociale werkers en architecten startten met één plantage, boerderij.

“I would like to built a small house for my new born baby, I’ll sent him to school so he becomes a good doctor, How beautiful the Mountains are where I was born. We will make here a place of friendship. To all I’ll give cheerfully tortilla’s and a cup of coffee, some kidney beans and fruitjuice, so we will remember our happy life in the Mountains. We will make a place here of friendship”

“ik zou graag een klein huis bouwen voor mijn nieuw geboren baby. Ik zal hem naar school sturen zodat hij dokter kan worden. Hoe mooi het is in de bergen waar ik geboren ben. We maken een plaats van vriendschap. Ik zou aan allen, vrolijk, tortilla’s, koffie, wat rode bonen en fruitsap geven, zodat we zullen herinneren hoe

gelukkig ons leven in de bergen is. We zullen hier een plaats maken van vriendschap” (een liedje gezongen door een koffieplukker).

Koffie en vriendschap gaan hand in hand. Een uniek programma dat startte in Nicaragua om het milieu, economische en sociale omstandigheden te verbeteren. De beste manier om wereldomvattende en milieuproblemen te bestrijden is te starten in eigen tuin, huis.

Koffie heeft twee basiselementen, die nodig zijn voor zijn productie.

1. Natuurlijke bronnen (water, grond, lucht....)
2. Menselijke arbeid

Zoals in elke andere productie, moet je investeren in deze twee elementen. Dit is de basis voor elk soort business, een basis van duurzaamheid. Natuurlijke bronnen is één van de hoekstenen, de andere is menselijke arbeid om duurzaamheid te bereiken. En dat brengt ons naar sociale verantwoordelijkheid. Het startte met betere huizen voor de werkers en hun familie, een grote keuken, biologische verwerking van afval, recyclage, werken aan duurzaamheid.

Gedurende de oogst zijn er meer dan 1800 werkers die zoeken naar onderdak, een fatsoenlijke maaltijd en proper water voor henzelf en hun familie.

De mensen van “State Street Coffee” hebben een visie over menselijke leefomstandigheden voor de boeren. Een beter leven creëren voor de boer en zijn kinderen. Santa Emilia werd een modelplantage, niet alleen voor Nicaragua, maar voor Centraal Amerika in het algemeen.

Dit project was mede mogelijk door het werk en ideeën van twee architecten, een uit Barcelona en een uit Matagalpa, Nicaragua. Zij gebruikten natuurlijke, gratis materialen met de hand gemaakt. Het doel achter dit was ook werk te voorzien voor veel mensen in Santa Emilia en omstreken. Door te tonen dat je natuurlijk, vrij verkrijgbaar materiaal in je eigen tuin kan vinden, is een inspiratiebron voor veel mensen en bedrijven. De natuurlijke materialen gaven een veilig onderdak voor heel veel mensen gedurende duizenden jaren.

De architect van Barcelona houdt van materialen uit het verleden. De in de zon gedroogde baksteen. Hij zegt: Ik hou van de zongedroogde baksteen, maar het wordt verbonden met armoede, dat is waarom mensen er weigerachtig tegenover staan. Maar ze denken ook dat materialen importeren beter is. Wij kunnen dit accepteerbaar maken als we mensen met anderen ogen kunnen laten kijken. Als we oude technieken en modern design kunnen combineren, dan kunnen we het gebruiken. Dan kunnen we dit zelfs in Europa gebruiken. **De mix van deze twee elementen zijn het resultaat van een dialoog”** (Jordi, architect in Barcelona)

De architect van Matagalpa zegt: “dit is een fijn project, een project dat anders is, maar niet een project waar wij Nica’s op zitten te wachten. Waarom? Jordi is een Spaanse architect. In Spanje heft modernisme en technologie haar top bereikt. Zij zijn moe van technologie en stenen wolkenkrabbers. Zij willen terug in de tijd gaan, zoals dit. Dat is niet wat onze gemeenschap en onze mensen willen. Onze mensen hebben eeuwen op een aardevloer geleefd. De cultuur met onze mensen is

verschillend, wij willen vooruitgang. Wij willen een constructie van stenen en een vloer van cement. We willen achterlaten wat we voor duizenden jaren hadden”
“ (Maricella, architect van Matagalpa)

Twee verschillende opinies uit twee verschillende werelden. De uitdaging is het beste te creëren uit beiden werelden.

Victor Robella van de plantages in Nicaragua

Jon Willassen en medewerkers van de farm.

Zelfs wanneer het veel regent in Nicaragua blijft de rivier niet erg lang proper. De rivier schoonmaken was het eerste wat ze gedaan hebben. Vrouwen deden de was in de rivier. Het rioolwater werd in de rivier gedumpt. Hun toilet was de rivier. Water om te koken werd uit de rivier genomen. Het afval werd in de rivier gegoid.

Door kanalen te maken met het principe van zwaartekracht, wordt het water tot in de keuken gebracht. Dit voorziet hen van schoon water. Daarom hebben ze een integraal project gemaakt, inclusief waterzuivering, een keuken en architectuur dat in het landschap past. De Maya's gebruikten deze principes al voor de bouw van hun aquaducten, er zit een enorme geavanceerde technologie achter. Biologische afvalverwerking, recyclage produceert een biogas voor de keuken en in de reservoirs zuiveren bacteriën het water. Er groeit een enorm groot onzichtbaar netwerk onder de grond. Honderden rubberen banden werden uit de rivier gehaald en kregen een nieuw leven als decoratief materiaal in het dorp. Ze worden gebruikt als bloembakken.

De manier waarop de huizen gebouwd zijn zorgen voor goede klimatologische condities. De aarde is een goede isolator en het is geïntegreerd in het landschap. Overall wordt gerecycleerd materiaal gebruikt. Het biogas komt van de gascontainers die ze gebouwd hebben. In the containers zit menselijke uitwerpselen. Het afvalwater, zelfs het vruchtvlees van de koffiekersen wordt gerecycleerd om gas te produceren. De pellen van de koffiebonen worden gebruikt om bonen te koken. Ze maken er een soort olie van. Zo worden er twee problemen opgelost. 1. Er wordt minder hout gebruikt in de keuken. 2. afval wordt gerecycleerd. De oude koffiezakken in de magazijnen geven jute, met deze jute zakken worden er gordijnen gemaakt voor hun huizen. De meubels worden gemaakt van bamboe. Maricella, de architect kijkt met het oog van een vrouw. Ze besteedt

veel aandacht aan details die het comfort van de vrouwen verbetert, omdat veel van het werk op de boerderijen gebeurt door vrouwen en niet alleen in de keuken.

De huizen zijn anders gebouwd. Voorheen leefden de families met meer dan 10 in één ruimte. De ouders, grootouders en de kinderen. Er was totaal geen privacy. Dat zorgt voor problemen, zoals alcoholmisbruik, seksueel misbruik, incest. Elke sociale theorie vertelt je dit, dat je meer privacy en ruimte moet creëren. In de nieuwe huizen die gebouwd zijn, zijn er sociale leefregels. Degenen die zich niet houden aan deze afspraken wordt uit het dorp gezet. Er is een portier nodig, niet om de mensen binnen te houden, maar om de buitenstaanders buiten te houden. Iedereen wil leven in deze dorpen.

Op de boerderijen zijn er douches, toiletten, gescheiden voor mannen en vrouwen, een keuken, huizen. De boeren krijgen een huis waar voor zorgen alsof het hun eigendom is. Ze richten het in, maken schoon. De gedachten hier achter zijn een gemeenschap te bouwen waar je kan leven met open deuren, waar niemand iets zal nemen van de anderen. Om in harmonie te leven met je familie en je burens. Er is medische zorg op de boerderijen met een regelmatige check up van alle werkers en hun familie. Er is scholing en educatie. Een sociaal en cultureel leven. Kinderopvang. De vriendelijke omgeving in de dorpen verrast iedereen. Er is meer privacy, meer bescherming voor iedereen. Er ontstaat een sociaal controle systeem waar mensen op elkaar passen en voor elkaar zorgen. Het is een enorme investering wat anderen inspireert om te investeren in een "betere" koffiewereld. Deze infrastructuur met de huizen is niets anders dan een eerste stap in een integraal project. De volgende stappen zijn mensen op eigen benen zetten tot onafhankelijkheid. Mensen een kans geven om los te breken. Dit is niet bedoeld als een liefdadigheidsproject. Het is de verantwoordelijkheid van elke ondernemer die zichzelf serieus neemt. Mensen zelfredzaam maken, onafhankelijk. Werken aan sociale en economische ontwikkeling.

Het gaat niet over liefdadigheid maar over verantwoordelijkheid voor andere menselijke wezens, de natuur, de economie, sociale en culturele voorwaarden. We kunnen niet langer zitten kijken en afwachten zonder verantwoordelijk te zijn voor wat er gebeurt in de wereld.

De plaatselijke sociale werkers geven onderwijs aan de kinderen. De omstandigheden zijn nog steeds ouderwets maar al veel beter dan wat geweest is. Er is een school op de plantages met een leraar. De kinderen gaan niet mee naar de plantages, ze blijven in het dorp.

Om betere sociale leefomstandigheden te krijgen voor de boeren en hun kinderen hebben we veel geld nodig. De vraag is : "Waar vinden we dat?". Jouw bereidheid om een beetje meer te betalen voor je koffie maakt een wereld van verschil!!!

Daarom is dit sociaal project "kinderen van de koffieboeren" gestart.

Intussen zijn er twaalf boerderijen gebouwd naar het voorbeeld van Santa Emilia. Er zijn veel verbeteringen aangebracht. De huizen zijn nu in steen gebouwd, verder uit elkaar. We hebben nog steeds hulp nodig om het fantastische werk dat reeds gedaan is, te verbeteren. Om een betere leefwereld, een betere wereld en betere koffie te bekommen.

Deze kinderen moeten de kans krijgen om zich te ontwikkelen tot jonge volwassenen die zorg dragen voor hun eigen gemeenschap door hun materiaal te geven, trainers, leraars, medische hulp. Door hen te leren te denken voor zichzelf en creatief te zijn. Zodat ze kunnen opgroeien tot verantwoordelijke mensen met een open geest.

Dit is een zeer concreet project , namelijk de bouw van een nieuwe basisschool op Finca Las Nubes. De huidige school is uit plastic gemaakt. Het klimaat is vochtig en warm, dat maakt het voor deze kinderen niet aangenaam om naar school te gaan. De school zou door de plaatselijke bevolking opnieuw gebouwd worden in steen, met een stenen vloer, schoolbanken, schoolborden, educatief materiaal enz.

De vestiging van de plantage Finca Las Nubes begon in het jaar 2000 en bepaalde kleine lots worden nog steeds geplant. Op deze boerderij worden mild gewassen Arabica koffie geproduceerd. De plantage ligt in het midden van een gebied dat enorm rijk is aan inheemse planten en dieren. De Las Nubes plantage zet zich zeer

ernstig in voor het behoud van deze natuur. Er leven planten en dieren die zeldzaam geworden zijn en speciaal beschermd worden door CITES (Convention on International Trade of Endangered Species).

De missie van Las Nubes is duurzaamheid te stimuleren en te verkrijgen om de ontwikkeling van hun productie activiteiten te bereiken op een manier die respectvol is naar de natuurlijke omgeving als naar de medewerkers toe.

We kozen voor dit project omdat deze plantage in handen is van de lokale gemeenschap, de boeren. Zij hebben geen hulp van regering of andere organisaties en werken totaal onafhankelijk. Deze plantage heeft hulp nodig van ons om hun kinderen een volwaardige opleiding te kunnen geven, in een menswaardig gebouw.

Voor dit project verzamelen wij geld dat op een onafhankelijke rekening komt van de feitelijke vereniging "Kinderen van de Koffieboeren". In het bestuur zetelt: Jon Willassen (de man waar het verhaal mee naar België kwam), Dominique Viaene, Jeanne Gennar.

Het geld zal persoonlijk worden overhandigd aan Victor Robello, de verantwoordelijke van verschillende farms in Nicaragua. Hij zal zorgen dat de plaatselijke bevolking werk krijgt door dit geld en dat de school zal gebouwd worden naar noden en behoeften van de kinderen van Las Nubes.